

ЛІТЕРАТУРА

1. Еліаде М. Пошуки. Історія та смисл в релігії років. Пер. з англ. А. М. Басаурі Зюзіної. К.: Дух і Літера, 2019. 256 с.
2. Кемпбелл Дж. Тисячолікий герой. Пер. з англ.: О. Мокровольський. Львів: Terra incognita, 2020. 416 с.
3. Юнг К.Г. Архетипи і колективне несвідоме. К.: Центр учбової літератури, 2024. 120с.

Ольга ПЕЖИНСЬКА

*Кандидат філологічних наук, доцент,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
opezhynska@gmail.com*

Андрій ДУМАЙ

*Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
andrii.dumai.25@gmail.com*

МОВНА ТОЧНІСТЬ ЯК АКСІОЛОГІЧНА ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ

Мовна точність у логістичних процесах має не лише комунікативне, а й ціннісне та правове значення. У перевезенні, зберіганні, постачанні й розподілі товарів слово безпосередньо переходить у дію: визначає маршрут, строк доставки, кількість місць, умови зберігання, спосіб передання вантажу та порядок підтвердження виконаної послуги. Неточне формулювання у заявці, накладній, акті або електронному повідомленні може спричинити простій транспорту, помилкове відвантаження, додаткові витрати чи спір між сторонами. Саме тому мовна точність доцільно розглядати як аксіологічну основу ефективної комунікації, оскільки вона виражає цінність довіри, відповідальності, передбачуваності та поваги до адресата повідомлення.

Правове значення мовної точності пов'язане з конституційним статусом української мови. Законодавством визначено, що офіційною мовою України є українська, і держава гарантує її використання в усіх сферах суспільного життя на всій території країни [1, ст. 10]. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» нормативно закріплює необхідність використання державної мови у публічних сферах, визначених законом, і пов'язує її застосування з вимогами українського правопису та стандартів державної мови [2, ст. 1, 3]. Для логістики це має прикладне

значення, адже значна частина професійних дій оформлюється через договори, заявки, акти, товарно-транспортні документи, службові інструкції та листування з клієнтами або органами влади.

У сфері транспортно-експедиторської діяльності точність набуває характеру юридичного обов'язку. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність» визначає таку діяльність як вид підприємницької діяльності, що полягає в організації та забезпеченні перевезення вантажів [3, ст. 1]. Договір транспортного експедирування має укладатися у письмовій формі, при цьому експедитор зобов'язується самостійно виконати або організувати виконання передбачених договором послуг, пов'язаних із транспортуванням вантажу [3, ст. 9]. Водночас клієнт повинен своєчасно надати експедитору повну й достовірну інформацію про вантаж, зокрема його найменування, кількість, якісні характеристики, умови перевезення та документи, необхідні для державного контролю [3, ст. 12]. Отже, точність інформації прямо впливає на належне виконання зобов'язання.

Наукові дослідження комунікацій у логістичному бізнесі підтверджують, що логістика ґрунтується на значній кількості ділових зв'язків, а інформаційні потоки впливають на планування і контроль руху сукупності матеріальних, інформаційних і фінансових потоків [4, с. 187]. Комунікація в логістичній діяльності розглядається як процес обміну інформацією між ланками логістичної системи та рівнями логістичного управління [4, с. 188]. Тому точне використання термінів «вантаж», «партія», «перевізник», «експедитор», «одержувач», «строк», «маршрут», «склад», «температурний режим» має практичну цінність. Якщо учасники процесу вкладають у ці слова різний зміст, матеріальний рух товару супроводжується неточною інформацією.

Мовна точність пов'язана також зі сприйняттям повідомлення. У науковій статті про професійне спілкування зазначено, що мовлення формалізує інформацію в мовленнєві звороти та письмові символи, через які співрозмовники передають зміст один одному [5, с. 32]. Водночас сприйняття мовлення передбачає розуміння й інтерпретацію повідомлення, тобто співвіднесення одиниць повідомлення з його змістом [5, с. 34]. Для логістики це означає, що фраза «відправити завтра» є менш придатною для виконання, ніж формулювання «відправити 25 квітня 2026 року до 10:00 зі складу за адресою...». Перше повідомлення залишає простір для домислення, друге задає конкретну дію.

Висновки. Мовна точність у логістичних процесах є ціннісною засадою професійної комунікації, оскільки через неї забезпечується зрозумілість, відповідальність і передбачуваність поведінки сторін. Вона не є другорядною мовною вимогою, а безпосередньо впливає на належне виконання договорів,

правильність документообігу, своєчасність перевезення та можливість запобігання господарським спорам. Ефективна комунікація в логістиці можлива тоді, коли повідомлення має точний зміст, визначеного адресата, перевірені реквізити і зрозумілі наслідки для виконавця, а усні доручення підтверджуються письмово. Саме тому мовна точність має розглядатися як складова професійної культури логіста і як засіб правового та організаційного впорядкування логістичних процесів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-вр>
2. Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України від 25.04.2019 № 2704-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2704-19>
3. Про транспортно-експедиторську діяльність : Закон України від 01.07.2004 № 1955-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1955-15>
4. Колосок В. М., Лазаревська Ю. А. Менеджмент комунікацій в логістичному бізнесі. Theoretical and Practical Aspects of Economics and Intellectual Property. 2018. № 18. С. 186–189. URL: https://journals.uran.ua/tpa_pstu/article/download/180374/180332
5. Власенко О. О. Психологічний аспект сприйняття мовлення в професійному спілкуванні. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Психологія. 2022. Т. 33 (72), № 5. С. 32–36. DOI: <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2022.5/06>. URL: https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/5_2022/6.pdf

Таїсія СОКІЛ

*Магістр філософії, незалежна дослідниця,
Харків, Україна
sokiltaya@gmail.com*

АКСІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСВІДУ ЯК СПОСІБ ОПРИЯВЛЕННЯ ТА ЛЕГІТИМАЦІЇ ГРАНИЧНИХ СТАНІВ БУТТЯ

Пошук відповідей на фундаментальні питання буття завжди становив основу духовних інтенцій людства, визначаючи вектор розвитку культури та самоусвідомлення особистості. Перебування на роздоріжжі запитань – це передусім екзистенційне випробування, що змушує нас замислитися: на яке найважливіше питання повинні відповісти люди? Чи стосується воно походження Всесвіту, чи, можливо, це запитання про граничну межу власного «Я», яка оприявнюється лише в момент зустрічі з неминучим?

Дане дослідження спирається на інтелектуальну традицію екзистенціалізму та пантеїзму, де межові ситуації та ідея єдності з цілісністю світу є ключем до